

Dokument nr. 8:9

(2003-2004)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Rolf Terje Klungland, Asmund Kristoffersen, Sigvald Oppebøen Hansen og Tore Nordtun

Forslag fra stortingsrepresentantene Rolf Terje Klungland, Asmund Kristoffersen, Sigvald Oppebøen Hansen og Tore Nordtun om utarbeidelse av strategier som kan bidra til at norsk gassbehandlingsindustri og petrokjemisk industri får tilgang på råvarer

Til Stortinget

BAKGRUNN

Siden de første funn ble gjort på slutten på 1960-tallet, har inntektene fra produksjon av olje og gass betydd store endringer i det norske samfunnet, og satt vårt land i stand til å ta betydelige skritt i retning av å skape et bedre samfunn.

Det er en utfordring framover å forvalte petroleumsressursene på en måte som gir optimale effekter på lang sikt. Særlig viktig blir det å vurdere hvordan verdien av disse ressursene kan økes ved at spesielt naturgass i økt grad ses på som et råstoff som kan danne grunnlag for økt industriell virksomhet i vårt land. I en tid med sterk tilbakegang i tradisjonell industri, er dette et område der myndigheter og næringsliv sammen kan arbeide mot en positiv utvikling.

I dette perspektivet er det viktig ikke bare å se på de løpende inntekter fra petroleumsindustrien slik den i dag fungerer, men også på hvordan vår forvaltning og utnyttning av denne ressursen kan føre til økt innenlands verdiskaping gjennom industriell videreforedling. Det er vel kjent at det ligger betydelige muligheter for verdiskaping ved å følge en råvare gjennom flere ledd i verdikjeden.

Myndighetene må derfor gjennom planmessige tiltak legge til rette for at videre utvikling av olje- og gassindustrien i større grad enn hittil tar de industrielle perspektivene inn i de vurderinger som blir gjort.

På oppstrømssiden (leting, utbygging, produksjon og transport av olje og gass) har norsk industri oppnådd svært gode resultater. På flere områder er norsk teknologi og produksjonssystemer i verdensklasse, og både norske og utenlandske oljeselskaper som opererer på vår sokkel har ligget i teknologifronten i bransjen. Så å si uten unntak må det imidlertid slås fast at industriell utvikling på land ikke har vært tillagt særlig vekt når utbyggingsløsninger har vært utviklet og vedtatt.

På nedstrømssiden, - det vil i første rekke si den petrokjemiske industrien som bruker petroleumsprodukter som råstoff i industriell produksjon, har utviklingen ikke vært like omfattende. Petrokjemisk industri er utviklet i Grenland og på Tjeldbergodden. Potensialet for videre utvikling er stort, og ikke minst ut fra den fordelene det innebærer å ha eget råstoff tilgjengelig.

Petrokjemisk industri er internasjonalt stor, og en industri med meget sterk konkurranse. Vårt land bør likevel ha gode muligheter for å hevde seg. Vi har en klar råvarefordel, og industrien er kapitalintensiv og teknologidrevet. Dette burde gi muligheter for betydelig utvikling, forutsatt at rammebetingelsene legges til rette. Det er også en forutsetning at vi klarer å utvikle industrielle klynger, som får størrelse som i praksis kan utvikle synergien på samme måten som konkurrerende klynger. I denne sammenhengen kan det pekes på at utbyggingsløsninger i petroleumssektoren som prinsipp også bør inneholde vurderinger av hvordan de ulike alternativene vil slå ut med tanke på landbasert industriell utvikling.

Før gass eksporteres, blir naturgassen behandlet i terminalanlegg. Slike anlegg ligger dels på produksjonsinstallasjonene ute i havet, og dels på land. I Norge er det på Kårstø også bygget opp en fraksjoneringsindustri, der de ulike fraksjonene i naturgass blir skilt ut for direkte bruk, eller til anvendelse som in-

dustriråstoff. Denne typen industri kan utvikles videre ved at nye mengder naturgass ilandføres, enten til Kårstø eller til andre lokaliteter. Den typen anlegg som Kårstø representerer, gir i seg selv betydelig verdiskaping og merverdi. Med tanke på utvikling av arbeidsplasser på land, er det svært viktig at fraksjoneringsindustrien utvikles videre.

Gjennom fraksjonering av rikgass produseres det bl.a. etan, propan og butan. Spesielt etan er ettertraktet råstoff for plastindustrien, og det produseres mye mindre etan på Kårstø enn det norske markedet etter spør. For å tilfredsstille råstoffbehovet i allerede etablert norsk petrokjemisk industri, er det derfor ønskelig at den norske fraksjoneringsindustrien utvikles videre.

En videre utvikling av gassbasert petrokjemisk industri i Norge, vil gi kraftfulle stimulanser til videre teknologiutvikling på dette området. Slik teknologiutvikling er i seg selv en verdiskapende aktivitet, som kan bidra betydelig til å øke verdien på den nye naturressursen vi har fått tilgang til. I tillegg vil det også på dette området være slik at høy teknologisk kompetanse gir forretningsmuligheter for norske bedrifter også utenfor landets grenser. Slik kompetanse må bygges opp i den perioden vi selv har god tilgang på råvarer, og blir en varig forretningsmulighet med perspektiver ut over vår egen produksjonsperiode. Teknologi som internasjonal konkurransefaktor er vel akseptert på oppstrømssiden i petroleumsbransjen, og bør vurderes på samme måte på nedstrømsiden.

Myndighetene bør snarest analysere hvordan rammebetingelser generelt kan legges slik til rette at industrielle aktører finner det interessant å videreutvikle norsk terminalindustri og petrokjemisk industri basert på naturgass.

I løpet av en generasjon er Norge, med utgangspunkt i petroleumsressursene på sokkelen, blitt en betydelig aktør på det internasjonale energimarkedet.

I kommende generasjon bør vi ha som mål å etablere Norge som en førende nasjon også på petrokjemisk industri, som har naturgass som råstoff. Da vil verdiskapingen øke, og vi vil få økt sysselsetting i industrien. I tillegg kan vi utvikle teknologi som gjør det mulig å forlenge den perioden der vi produserer og utnytter naturressursene olje og naturgass.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen utarbeide strategier som kan bidra til at norsk gassbehandlingsindustri og petrokjemisk industri får tilgang på råvarer, slik at denne industrien kan videreutvikles, og utvides på bakgrunn av de naturlige fortrinn som er for slik industri i Norge.

6. november 2003